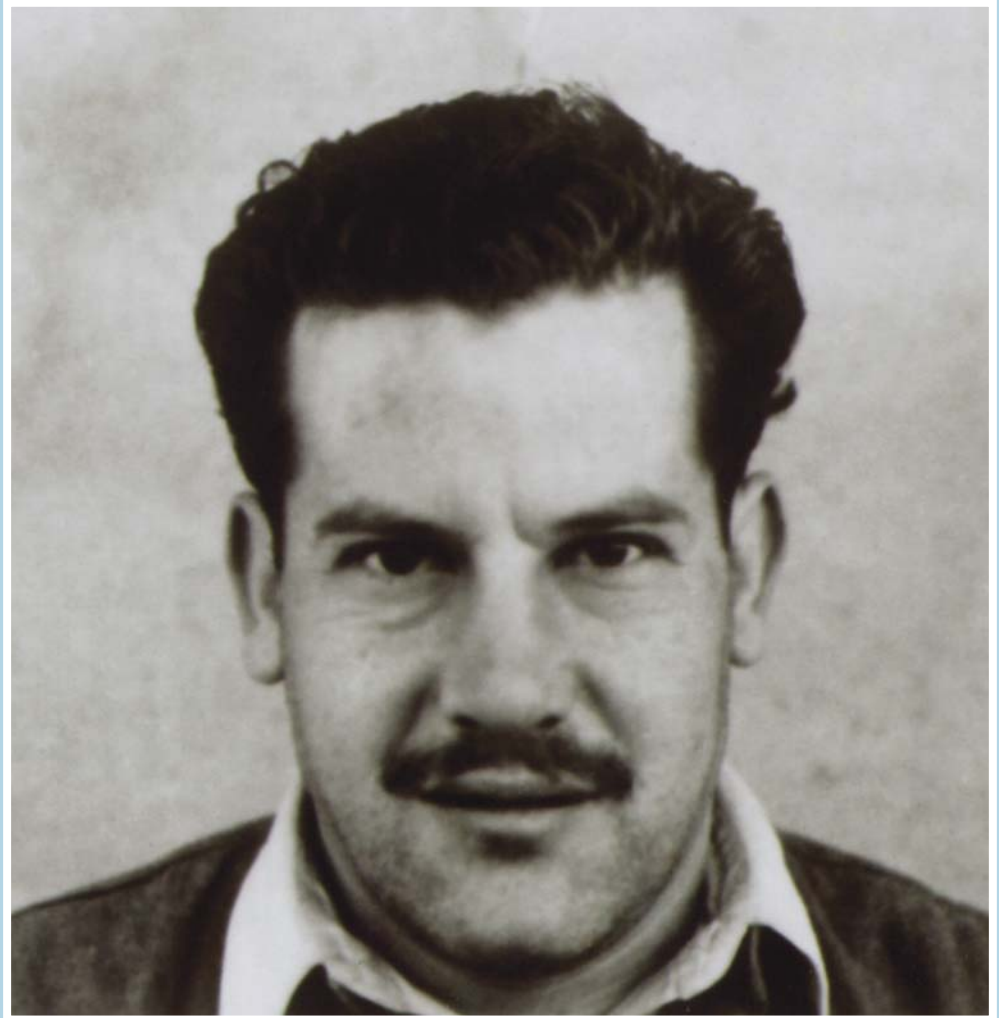

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΚΥΡΙΑΚΟ ΜΑΤΣΗ

Συναυλία
στο ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
Δευτέρα 26 Νοεμβρίου 2007, ώρα 7:30 μ.μ.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Στην παρουσία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. ΚΑΡΟΛΟΥ ΠΑΠΟΥΛΙΑ
και του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. ΤΑΣΣΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

«Οσο περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα, αλλά περί αρετής»

Πρόγραμμα συναυλίας

- 1. Η μοναχική γοργόνα - Θεοκλή Κουγιάλη**
Ορχήστρα - Χορωδία
- 2. Μια σπιθαμή μας δώσαν γη - Θεοκλή Κουγιάλη**
Ορχήστρα - Χορωδία
- 3. Μη μας φυσήξει άνεμος - Κώστα Μόντη**
Σολίστ Τζένη Δριβάλα
- 4. Σαράντα μικρογραφίες - Πέτρου Σόφα.**
Τζένη Δριβάλα - Χορωδία
- 5. Οσάν ρόδον ανθίζεις.**
Απόσπασμα από την Κυπριακή συμφωνία του Θεοδόση Πιερίδη.
Τζένη Δριβάλα - Χορωδία
- 6. Η πηγή του χρόνου - Θεοκλή Κουγιάλη**
Τζένη Δριβάλα - Χορωδία
- 7. Σφακτάρια της πόλης - Γιώτα Μετζίτη.**
Σολίστ Μανώλης Μητσιάς
- 8. Ο ένας - Χρυσάνθη Ζιτσαία**
Μανώλης Μητσιάς
- 9. Ωδές του Νότου - Ξάνθος Λυσιώτης**
Μανώλης Μητσιάς - Χορωδία
- 10. Τραγούδια των κρατητηρίων - Αντώνης Σωτηριάδης**
Μανώλης Μητσιάς
- 11. Θα σταθούμε στη γη που μας γέννησε - Νίκος Κρανιδιώτης**
Μανώλης Μητσιάς - Χορωδία

Κυριάκος Μάτσος

Μερικά αποσπάσματα σε χρονολογική σειρά από τα πολλά γραπτά κείμενα του ήρωα.

Thursday 23
(194-69)

Ιδού τα δικαιώματα του ανθρώπου:

1. Το δικαίωμα της ζωής. Οι άνθρωποι μπορεί να διαφέρουν μεταξύ τους μα μπροστά στο νόμο είναι ίσοι.
2. Η προστασία των ανηλίκων.
3. Το καθήκον και η ελευθερία.
4. Το δικαίωμα του να κερδίζεις χρήματα.
5. Το δικαίωμα της περιουσίας.
6. Η ελευθερία της κυκλοφορίας.
7. Το δικαίωμα της εκπαίδευσης.
8. Η Ελευθερία της σκέψευς και λόγου.
9. Ατομική ελευθερία.
10. Προστασία κατά της βίας.

1944
(43-320)

Αγωνίζομαι για τον λαό

Τον βλέπω αμόρφωτο

και θέλω να τον μορφώσω.

Τον βλέπω αδικημένο

και θέλω να τον δικαιώσω.

1945

Some of my friendly these

AUGUST 1947
 Monday 25
 (191-129)

Επισημάνω ερωτήσιν, επισημάνω
 με φανερὰ καὶ μετὰ φανερὰ.
 μετὰ ἐπισημάνω
 Ἐπισημάνω τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπισημάνω
 ἐξουσίαν καὶ ἐπισημάνω τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπισημάνω
 ἐπισημάνω τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπισημάνω τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπισημάνω

OCTOBER 1947
 Thursday 23
 (219-09)

Μόνο όταν το συμφέρον
 το ατομικό σταματήσει να κινεί το
 λογισμό μας σε κάθε μας πράξη,
 μόνο, όταν ο καθένας εργάζεται
 για το σύνολο και τον εαυτό του,
 μόνο τότε η ανθρωπότης μπορεί να
 βρει το δρόμο της.
 1946

Friday 14
 (145-320)

Νάσαι τίμιος στις πολιτικές σου αντιλήψεις που πρέπει να πηγάζουν από την
 αγάπη προς τον συνάνθρωπο, που συνεπάγεται καλύτερευση της Πολιτείας που
 σαν άμεση συνέπεια έχει την της πατρίδας μερικά και του κόσμου γενικά.
 1946

Ανήσυχτοι αφήνουμε την σκέψη μας να ερευνά τα μυστήρια
 της ζωής. Φέρνοντας κι εμείς τα βήματά μας στα γνώριμα μέρη
 π' αντίκρυζε ο Αριστοτέλης, βαθιοί παρατηρητές της ζωής, όπως και
 εκείνος ζητούμε λίγο απ' το φως που η υπέροχή του διάνοια σκόρπισε
 στον πνευματικό κόσμο.
 1946

Η σημαία για την οποία έδωκα όρκο να υπηρετήσω είναι η ΑΛΗΘΕΙΑ
 θα της μείνω πιστός και θ' αγωνίζομαι για το ΦΩΣ και την ΑΛΗΘΕΙΑ.
 1947

JUNE 1947
 Sun sets 8:21
 (173-186)

ΤΟ ΥΠΑΡΧΕΙΝ ΕΣΤΙ ΑΓΟΜΙΖΕΣΘΑΙ.
 ΜΙΚΑΝ, Ζημι
 1946

Κάθε προσπάθεια
 παραμελημένη που ενοχλείται γάργαρο
 1946

Θα έρθει κάποτε
η ώρα της δράσεως.

Τίποτε δεν κερδίζεται χωρίς θυσίες
και η ελευθερία χωρίς αίμα.

1950

**Όλοι πιστεύουμε πως
έχουμε δίκαιο.** Είτε γιατί βλέπουμε

πολύ κοντά σαν άτομα και όλοι μαζί σαν οικογένεια, σαν ομάδα, σαν λαός, συνειδητά ή ασυνείδητα. Και αν δεν έχουμε θα προσπαθήσουμε να βρούμε για να το ταιριάξουμε ύστερα με μια φωνή που πλανιέται μέσα μας και που το λέγουμε συνείδηση, και να δώσουμε στην τελευταία μια νιρβάνα μακαριότητας.

Αν είναι αληθινή για ψεύτικη δεν νοιαζόμαστε. Φτάνει που πιστέψαμε πως ..... έχουμε δίκαιο. Πιο πέρα από αυτό μια αμφιβολία ταράζει το ανθρώπινο μυαλό. Τι είναι αυτό που μας κάνει να πιστεύουμε πως έχουμε δίκαιο; Άραγε η πίστη σε μια ηθική τελειότητα; Και άραγε εκεί οδηγούμαστε σιγά μα σταθερά;

1957

Πλάσαμε δυνατά μέσα μας κάποια τέτοια όνειρα και ζήσαμε με την ελπίδα για την πραγματοποίησή τους και χαιρόμαστε τώρα, γιατί μια όμορφη μοίρα μας έταξε στρατιώτες για την νίκη.

Το ξέρω πως ο δρόμος είναι δύσκολος, μα είμαστε και εμείς ακούραστοι. Δεν σου λέω, είναι στιγμές που νοιώθουμε κάποιο κλονισμό. Άνθρωποι είμαστε όλοι, έχουμε τις αδυναμίες μας, σωματικές και ψυχικές. Όμως πιο πάνω από κάθε αδυναμία στέκεται η δύναμη της πίστης.

1958

Το μεγάλο τιμόνι το κρατάει η αλύγιστη μάζα, το σύνολο, ο κόσμος. Είναι γι' αυτό που είμαι αισιόδοξος. Αυτός ο μεγάλος άγνωστος, αυτός ο ταπεινός που δεν υπολογίζεται, αυτός στ' αλήθεια είναι εκείνος που δεν συνθηκολογεί, που δεν συμβιβάζεται, που δεν δεσμεύεται, που δεν λυγίζει. Πίσω του πανίσχυρος σύμμαχος στέκεται το πνεύμα του Θεού. Γιατί αν στην πραγματικότητα υπάρχει Θεός, σαν ποιος τάχα να είναι αυτός και σαν τι να εκπροσωπεί. Μην μου πείτε πως μιλώ με ασέβεια, κάθε άλλο. Πνεύμα ο Θεός και αυτό το πνεύμα δεν μπορεί να είναι τίποτε άλλο από το πνεύμα του καλού, το πνεύμα του δίκαιου, το πνεύμα του αληθινού, το πνεύμα που γεννά τα έργα τα μεγάλα, τους στοχασμούς τους ξεχωριστούς, τις θυσίες για το σύνολο. Και αν προχωρήσουμε πιο θαρρετά, θα πρέπει να μην διαμφισβητήσουμε πως κάθε άνθρωπος που έχει μέσα του τις αρχές αυτού του Πνεύματος και δίνεται για αυτές, έχει παράλληλα μέσα του και κάτι το θεϊκό, είναι ένας Απόστολος αυτού του Θεού, είναι ένας μικρός Θεός. Δεν νομίζω, το επαναλαμβάνω, πως γράφοντας τούτα τα λόγια, ασεβώ.

Πιστεύω πως έτσι είναι η πραγματικότητα. Έτσι τον βλέπω τον Θεό. Σαν μια μικρογραφία στον άνθρωπο, που έχει ή πλησιάζει τα προτερήματα που θέλει να έχουμε μια θρησκεία, όποια και αν είναι. Ναι, όποια και αν είναι, γιατί αυτές οι αρχές είναι πανανθρώπινες, και όλοι οι άνθρωποι είμαστε μια ζύμη, ένα φύραμα, τον ίδιο οργανισμό έχουμε, τον ίδιο αέρα αναπνέουμε, το ίδιο νερό πίνουμε, τις ίδιες τροφές χρησιμοποιούμε, την ίδια ψυχική αρετή μπορεί να αποκτήσουμε με την κατάλληλη καλλιέργεια. Και είμαστε στο κάτω κάτω κατ' εικόνα και ομοίωση Αυτού, και έχουμε το ίδιο «πνεύμα».

Κρατητήρια Κοκκινοτριμιθιάς
29 Ιουλίου 1956

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ στην εκδήλωση για τον ήρωα **ΚΥΡΙΑΚΟ ΜΑΤΣΗ**

26 Νοεμβρίου 2007

Στο Άγιο θυσιαστήριο του Δικώμου, ο ήρωας Κυριάκος Μάτσης θυσίασε τη ζωή του στο Βωμό της Λευτεριάς.

Μύστες της θυσίας του εναποθέτουμε το θαυμασμό και την αγάπη μας και υποσχόμαστε ότι άγρυπνοι θεματοφύλακες των δικών του ρήσεων, θα συνεχίσουμε τον Αγώνα ως την Ημέρα της Δικαιοσύνης, της Επανένωσης της Πατρίδας μας και της αληθινής Ελευθερίας στον τόπο μας, όπως Εκείνος την ονειρεύτηκε.

Στο καμένο του σώμα ν' ανθίσουν ανεμώνες, τουλίπες του Πενταδακτύλου και παπαρούνες.

Η Παναγιά η Αχειροποίητος κατοπτεύει μαζί του τα βήματά μας, που πρέπει να 'ναι βήματα ομοψυχίας και αταλάντευτης πίστης, ότι όλοι μαζί θ' αγωνιστούμε για την ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ, τη ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ και την ΕΙΡΗΝΗ.

Να καρπίσουν ξανά τα στάχια της ζωής, για ν' αναπαυτεί ο Κυριάκος Μάτσης και όλοι οι άλλοι ήρωες του Αγώνα του 1955-59.

Τον περιμένουμε να γυρίσει, να γιορτάσει μαζί μας την ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ.

Κλαίρη Αγγελίδου
Πρόεδρος ΣΙΜΑΕ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ

Γεννήθηκε στην Αμμόχωστο της Κύπρου και σπούδασε μουσική στο Conservatoire National de Musique του Παρισιού.

Στη Γαλλία έμεινε μέχρι το 1997 όπου έγραψε μουσική για περίπου είκοσι θεατρικές παραγωγές, από τις οποίες το μεγαλύτερο μέρος στα Εθνικά Θέατρα της Γαλλίας (Comedie Francaise, TNP, Εθνικά Θέατρα του Στρασβούργου και Λυών, Θέατρο της Πόλης του Παρισιού, Φεστιβάλ της Αβινιόν κτλ). Ανάμεσα στις παραγωγές με δική του μουσική ήταν και τα δύο τελευταία έργα του Ιονέσκο - ΜΑΚΠΕΤΤ (Macbett) και ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΟ ΠΑΛΙΟΣΠΙΤΟ (Ce formidable Bordel) σε παγκόσμια πρεμιέρα. Έγραψε επίσης μουσική για μπαλέτο και τη γαλλική τηλεόραση.

Για την προσφορά του στη γαλλική τέχνη και γράμματα η γαλλική Κυβέρνηση τον τίμησε με τον τίτλο του **ΙΠΠΟΤΗ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ** (chevalier des arts et lettres).

Το 1979 επέστρεψε στην Ελλάδα και συνεργάστηκε με το Εθνικό Θέατρο, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, το Θέατρο Τέχνης, τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Καλαμάτας κ.ά.

Έγραψε μουσική για 22 τραγωδίες και κωμωδίες που ανεβάστηκαν όλες στην Επίδαυρο. Ανάμεσά τους οι: Ικέτιδες, Τρωάδες, Μήδεια, Εκάβη, με τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, Ορέστεια, Προμηθέας Δεσμώτης, Σφήκες με το Θέατρο Τέχνης, Αίας, Επτά επί Θήβας, στο Εθνικό Θέατρο και Τραχινίες, Ιφιγένεια εν Ταύροις και Βάκχες με το Κ.Θ.Β.Ε.

Η μουσική του για το θέατρο στην Ελλάδα ξεπερνά τις πενήντα παραγωγές. Συνεργάστηκε με σκηνοθέτες όπως οι Κάρολος Κουν, Μιχάλης Κακογιάννης, Νίκος Χαραλάμπους, Γιώργος Λαζάνης, Σπύρος Ευαγγελάτος, Εύης Γαβριλίδης κ.ά.

Εκτός από το θέατρο έγραψε μουσική για την όπερα ΤΑ ΔΥΟ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΜΗΔΕΙΑΣ, για την όπερα της Βοστώνης το μπαλέτο ΑΜΑΡΕΣ, για το Εθνικό Μπαλέτο της Κούβας, ΜΥΘΙΑΜΒΟΙ για τη Λυρική Σκηνή, ULYSSES για το Ballet Austin του Τέξας και ΠΟΡΦΥΡΩΜΑΤΑ για το χορευτικό σύνολο "Διάστασης" Λεμεσού και μουσική για οκτώ κινηματογραφικές ταινίες. Πήρε **πρώτο βραβείο** στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, **δύο κρατικά βραβεία** από το Υπουργείο Πολιτισμού και πρώτο βραβείο στο Φεστιβάλ Μουσικής στον Κινηματογράφο της Aix en Provence. Η μουσική του εκδόθηκε σε δέκα δίσκους από τους οποίους έξι στην Ελλάδα.

Έργα του παρουσιάστηκαν στην Γαλλία, Ισραήλ, Γερμανία, Ρωσία, Ισπανία, ΗΠΑ και στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΗΤΣΙΑΣ

Ο Μανώλης Μητσίας, Μακεδόνας στην καταγωγή, γεννήθηκε στη Χαλκιδική. Τα πρώτα του μουσικά ακούσματα ήταν βυζαντινοί ύμνοι, παραδοσιακά της ιδιαίτερης πατρίδας του και αργότερα λαϊκά τραγούδια της δεκαετίας 1950-1960. Εκείνο το διάστημα ανακάλυψε μουσικά τα τραγούδια των μεγάλων Ελλήνων συνθετών Μάνου Χατζιδάκη και Μίκη Θεοδωράκη, τα οποία και καθόρισαν τη μουσική διαδρομή του.

Αργότερα, στη Θεσσαλονίκη ακολούθησε ανώτερες σπουδές και έγινε μέλος της χορωδίας "Λέσχη Γραμμάτων και Τεχνών Βορείου Ελλάδος" και δημιούργησε την πρώτη μουσική ομάδα στη Θεσσαλονίκη.

Το 1968 ο τότε Διευθυντής και παραγωγός της δισκογραφικής εταιρείας "LYRA", Αλέξανδρος Πατσιφάς, άκουσε στη Θεσσαλονίκη τον Μανώλη Μητσία και τον πρότρυνε να κατέβει στην Αθήνα.

Πράγματι ο Μανώλης Μητσίας επιχείρησε την κάθοδό του στην Αθήνα και το 1969 γνωρίστηκε με το συνθέτη Δήμο Μούτση σε μουσική όπου έπαιζε ο μεγάλος λαϊκός συνθέτης Βασίλης Τσιτσάνης. Ο Δήμος Μούτσης του πρότεινε συνεργασία με την κορυφαία τότε δισκογραφική εταιρεία "COLUMBIA" και παραγωγό τον Τάκη Λαμπρόπουλο. Η συνεργασία αυτή καρποφόρησε και δισκογραφήθηκε το 1969 στο οποίο περιέχεται η μεγάλη επιτυχία "Στην Ελευσίνα μια φορά".

Έχει τραγουδήσει σχεδόν σ' όλο τον κόσμο, στους Έλλη-

νες του εξωτερικού πάντα με πολλή επιτυχία και έχει δώσει συναυλίες σε στάδια στην Αθήνα και στην Θεσσαλονίκη και σε αναγνωρισμένους διεθνώς μεγάλους συναυλιακούς χώρους και παραδοσιακά θέατρα όπως το Θέατρο Ηρώδου Αττικού, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, το "Lincoln Center", "Carnegie Hall" της Νέας Υόρκης, το "Albert Hall" του Λονδίνου, το "Royal Theatre" κ.α.

Συνεργάστηκε με τους σημαντικότερους Έλληνες συνθέτες, όπως τους Μίκη Θεοδωράκη, Μάνο Χατζηδάκη, Βασίλη Τσιτσάνη, Δήμο Μούτση, Σταύρο Ξαρχάκο, Θάνο Μικρούτσικο, Γιάννη Μαρκόπουλο, Χρήστο Λεοντή, Μάριο Τόκα, Σταμάτη Σπανουδάκη, Γιάννη Σπανό, Ηλία Ανδριόπουλο και πολλούς άλλους. Επίσης συνεργάστηκε με τους σημαντικότερους ποιητές και στιχουργούς όπως τους Γιώργο Σεφέρη, Νίκο Γκάτσο, Νίκο Καρούζο, Μάνο Ελευθερίου, Λευτέρη Παπαδόπουλο κ.α. Ερμήνευσε έργα του μεγάλου Ισπανού ποιητή Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα, Κώστούλα Μητροπούλου και Γιάννη Λογοθέτη καθώς επίσης και ύμνους του Αγιορίτη Μοναχού Γερασίμου Μικραγιαννανίτη.

ΤΖΕΝΗ ΔΡΙΒΑΛΑ

Γεννήθηκε στην Καλαμάτα, αλλά μεγάλωσε και σπούδασε στην Αθήνα. Απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής του Καπ. Πανεπιστημίου και της Δραματ. Σχολής του Εθνικού Θεάτρου, μελέτησε παράλληλα πιάνο και τραγούδι στο Ωδείο Αθηνών. Τις μουσικές της σπουδές ολοκλήρωσε στο Πανεπιστήμιο Καλών Τεχνών της Βρέμης (Γερμανία).

Μετά από δύο διεθνή Πρώτα Βραβεία (Γαλλία και Ιταλία) και ένα ειδικό Βραβείο "Μ. Κάλλας" (Ιταλία), εμφανίζεται για πρώτη φορά στη σκηνή, σχεδόν ταυτόχρονα, στην Ελλάδα (ΕΛΣ) και Ιταλία (Θέατρο Πετροτσέλλι - Μπάρι), ερμηνεύοντας τον πρωταγωνιστικό ρόλο στην όπερα "Λούτσια ντι Λαμμερμούρ", στο πλευρό του Χοζέ Καρρέρας. Αμέσως ακολούθησε το ντεμπούτο της σαν «Βιολέττα» στην «Τραβιάτα» σε σκηνοθεσία Μιχ. Κακογιάννη.

Έτσι ξεκινάει μια διεθνή καριέρα, που την έφερε στα περισσότερα από τα μεγάλα λυρικά θέατρα της Ευρώπης αλλά και των άλλων ηπείρων: **Σκάλα του Μιλάνου** (Υπνοβάτις), **Κρατική Όπερα της Βιέννης** (Λούτσια), **Εθνική Όπερα της Αγγλίας**-Λονδίνο (Μαρία Στούαρτ), Ζυρίχη (Μ.Στού-

αρτ), Αμβούργο (Τραβιάτα), Σάτελε και Σανζ Ελυζέ - Παρίσι (Τραβιάτα), Λίτσεο - Βαρκελώνη (Μ. Στούαρτ), Ρώμη (Υπνοβάτις), Φλωρεντία (Ριγκολέττο), Βερόνα (Λούτσια), Νέα Υόρκη (Πουριτανοί), Χιούστον (Τραβιάτα), Μελβούρνη (Πουριτανοί), Κέηπ Τάουν και Πρετορία (Τραβιάτα) κ.α. Στην Ελλάδα έχει μόνιμη συνεργασία με την Εθν. Λυρ. Σκηνή, όπου έχει ερμηνεύσει πολλούς από τους ρόλους του ρεπερτορίου της (Άννα Μπολένα, Νόρμα, Ντόνα Άννα κ.α.) αλλά και με το Μεγ. Μουσική Αθηνών, όπου έχει ερμηνεύσει σε παγκόσμια πρώτη παρουσίαση τους ρόλους της "Ελένης της Τροίας" στην όπερα του Θ. Μικρούτσικου "Επιστροφή της Ελένης" και την "Αντιγόνη" στην ομώνυμη όπερα του Μ. Θεοδωράκη. Συνεργάζεται επίσης με το Ελληνικό Φεστιβάλ (Φάουστ, Ερωτόκριτος κ.α.) Εκτός από τους οπερατικούς ρόλους στην Ελλάδα έχει ερμηνεύσει και ρόλους αρχαίας τραγωδίας, την "Κλυταιμνήστρα" στον "Αγαμέμνονα" του Αισχύλου σε σκηνοθεσία Μιχαήλ Μαρμαρινού και την "Ελένη" στον "Ορέστη" του Ευριπίδη με το ΔΗΠΕΘΕ Καλαμάτας.

Έχει επίσης ερμηνεύσει τον επώνυμο ρόλο στην όπερα του Γκλουκ "Αρμιδά" για την Αυστριακή Τηλεόραση (ORF). Έχει συμμετάσχει σε δύο κινηματογραφικές παραγωγές σε σκηνοθεσία Werner Schroeter: "Malina" και "Poussieres d'amour".

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ

Ο Ανδρέας Πυλαρινός γεννήθηκε στην Αθήνα από οικογένεια με μεγάλη μουσική παράδοση.

Σπούδασε στη Βοστώνη των Ηνωμένων Πολιτειών διεύθυνση ορχήστρας, σύνθεση, τρομπόνι, πιάνο και κλασικό τραγούδι. Συνέχισε τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο Μουσικής στο Graz της Αυστρίας, απ' όπου πήρε το διδακτορικό του δίπλωμα στην διεύθυνση ορχήστρας.

Τα επόμενα χρόνια διευθύνει επανειλημμένα όλες τις ελληνικές συμφωνικές ορχήστρες:

Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, Δημοτική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, Ορχήστρα Σύγχρονης Μουσικής της ΕΡΤ, Εθνική Λυρική Σκηνή και Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων με τις γνωστές επιτυχημένες συναυλίες των τελευταίων ετών.

Έχει διευθύνει επίσης στις Ηνωμένες Πολιτείες την Ορχήστρα του Κλίβελαντ, του Σινσινάτι, της Βοστόνης και του Ντιτρόιτ.

Στην Ευρώπη έχει διευθύνει στην Αυστρία, τη Γερμανία, την Ιταλία, τη Ρουμανία και τη Γιουγκοσλαβία.

Στη Ρωσία έχει διευθύνει στην Αγία Πετρούπολη, τη Μόσχα και τη Τασκένδη και τέλος στην Πραιτώρια της Αφρικής.

Έχει διατελέσει καλλιτεχνικός διευθυντής της Συμφωνικής Ορχήστρας Πειραιά για τρία χρόνια και είναι καλλιτεχνικός διευθυντής της Αττικής Συμφωνικής Ορχήστρας.

Από το 1999 συνεργάζεται ως αρχιμουσικός με τα Μουσικά Σύνολα της ΕΡΤ.

Το 2005 ανέλαβε τη διεύθυνση της Ορχήστρας Σύγχρονης Μουσικής.

ΝΙΚΟΣ ΜΑΛΙΑΡΑΣ

Ο Νίκος Μαλιάρας γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε Βυζαντινή και Νεοελληνική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, πιάνο στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών και Μουσικολογία στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου, απ' όπου αναγορεύθηκε διδάκτωρ το 1990.

Υπηρετεί ως Επίκουρος Καθηγητής Ιστορικής Μουσικολογίας στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου και διδάσκει ανελλιπώς μέχρι σήμερα μαθήματα Ιστορίας της Μουσικής, Ιστορίας των Μουσικών Οργάνων και Μουσικής Ανάλυσης, και επιβλέπει Σεμινάρια ανάλογου περιεχομένου.

Η καλλιτεχνική και παιδαγωγική του δραστηριοποίηση εδώ και πάνω από είκοσι-πέντε χρόνια, επικεντρώνεται στη διδασκαλία και διεύθυνση παιδικών, νεανικών και φοιτητικών χορωδιακών και ορχηστρικών συνόλων, με τα οποία έχει δώσει συναυλίες στην Ελλάδα, την Κύπρο και τη Γερμανία.

Διευθύνει την Πανεπιστημιακή Χορωδία του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών από την ίδρυσή της (1998) ενώ το 1989 ανέλαβε τη διεύθυνση της Παιδικής Χορωδίας «Μανώλης Καλομοίρης», την οποία διηύθυνε ως το 1993 και πάλι από το 2000 μέχρι σήμερα.

Από το 1992 είναι μόνιμος συνεργάτης και επιμελητής εκδόσεων του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, ενώ έχει συνεργαστεί επανειλημμένα ως διευθυντής χορωδιών με την Εθνική Λυρική Σκηνή, το Φεστιβάλ Αθηνών και το Μέγαρο Μουσικής.

Έχει δημοσιεύσει πολλές μουσικολογικές μελέτες και βιβλία σε τέσσερις γλώσσες.

Είναι Πρόεδρος του ΔΣ της Αθηναϊκής Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων (ΑΣΟΝ) και μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων του Εθνικού Συμβουλίου Μουσικής της Unesco και του Συλλόγου «Μανώλης Καλομοίρης».

ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΡΤ

τή του 20ου αιώνα με έργα που δεν περιλαμβάνουν στα προγράμματά τους οι συμφωνικές ορχήστρες.

Με την αρχική της μορφή, η Ορχήστρα συμμετείχε στα πρώτα Φεστιβάλ του Ελληνικού τραγουδιού ερμηνεύοντας τις πρώτες επιτυχίες των Θεοδωράκη, Χατζιδάκη, Μέντη, Πλέσσα κ.ά. Αργότερα έδωσε πετυχημένες συναυλίες στο Ηρώδειο, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στο Θέατρο Κολεγίου Αθηνών και σε πολλές πόλεις της Ελλάδας. Κορυφαία στιγμή της υπήρξε η περιοδεία του Μίκη Θεοδωράκη στα με-

Στόχος της είναι να αποτελέσει βήμα προβολής και διάδοσης της νεότερης ελληνικής μουσικής όπως αυτή αποτυπώνεται στα έργα των δρώντων Ελλήνων συνθετών και όχι μόνο αλλά και βήμα ανάπτυξης του νεότερου καλλιτεχνικού δυναμικού που διαθέτει ο τόπος μας. Ξεχωριστή θέση στο ρεπερτόριό της κατέχει η παγκόσμια κινηματογραφική και θεατρική μουσική και ιδιαίτερα αυ-

γαλύτερα θέατρα της Αμερικής με τον Άξιον Εστί και άλλα έργα του.

Η Ορχήστρα Σύγχρονης Μουσικής, από τα πλέον δραστήρια σύνολα της Ελλάδας στο χώρο της έντεχνης και ελαφράς μουσικής, αριθμεί σήμερα 65 μουσικούς. Από το 2005 την Ορχήστρα διευθύνει ο Ανδρέας Πυλαρινός.

ΕΞΑΡΧΩΝ

ΔΕΣΠΟΤΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΒΙΟΛΙΑ Α'

ΔΕΣΠΟΤΙΔΟΥ ΑΟΥΡΕΛΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΒΕΡΑ
ΡΕΜΠΟΥΤΣΙΚΑ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΝΤΑΣΗ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΜΠΕΪΚΟΦ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ
ΛΟΥΚΑ ΒΑΡΒΑΡΑ

ΒΙΟΛΙΑ Β'

ΖΑΡΑΛΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΤΣΙΝΤΙΛΑΚΗΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΕΡΕΝΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΛΥΚΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΘΕΟΛΟΠΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ
ΘΕΟΛΟΠΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΒΒΕ ΝΑΥΣΙΚΑ

ΒΙΟΛΕΣ

ΣΚΟΤΙΔΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ ΑΡΓΥΡΩ

ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΙΚΗ

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

ΙΩΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΚΟΛΟΒΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
ΣΠΑΧΗ ΦΥΛΕΝΙΑ
ΚΛΑΒΑΝΙΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΡΕΜΠΟΥΤΣΙΚΑΣ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ
ΙΩΑΝΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

ΣΚΛΗΡΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
ΚΑΡΑΧΟΥΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΦΛΑΟΥΤΑ

ΧΑΛΚΙΑ ΕΛΛΑΣ
ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΑΡΤΕΜΙΣ
ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ ΒΙΚΥ

ΟΜΠΟΕ

ΠΛΗΣΗΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΔΗΣ ΞΕΝΟΦΩΝ

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

ΣΟΥΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΜΙΧΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΦΑΓΚΟΤΑ

ΜΟΥΝΔΡΟΥΛΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΡΩΞΑΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΚΟΡΝΟ

ΚΑΤΣΑΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

ΣΑΚΕΛΛΑΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ
ΚΑΜΙΝΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΛΕΜΠΕΣΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

ΣΚΑΝΔΑΛΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΣΟΥΛΙΕΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ

ΚΙΘΑΡΑ

ΠΑΠΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΜΠΑΣΟ

ΖΗΚΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΤΣΕΛΕΣΤΑ ΚΑΙ ΑΚΟΡΝΤΕΟΝ
ΖΕΡΜΠΙΝΟΣ ΧΡΗΣΥΟΣ

ΤΥΜΠΑΝΑ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ

ΚΡΟΥΣΤΑ

ΦΥΤΡΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

ΝΤΡΑΜΣ

ΚΑΣΣΑΒΕΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΠΙΑΝΟ

ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΥΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ

ΚΑΡΑΜΟΥΚΟΣ ΚΩΣΤΑ

ΗΧΟΛΗΠΤΕΣ

ΣΦΕΤΣΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΑΒΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΣΩΤΗΡΗΣ

(*) ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΟ

ΤΟΥΦΕΞΙΑΔΗ ΤΙΝΑ

ΚΟΝΤΡΑ ΜΠΑΣΟ

ΜΠΟΥΚΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
ΡΟΥΛΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΚΟΡΝΟ

ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΠΟΛΥΜΕΡΗΣ ΔΗΜΟΣ

ΜΠΑΣΟ ΝΤΡΟΜΠΟΝΙ

ΜΑΚΡΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΚΡΟΥΣΤΑ

ΒΑΖΑΚΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΑΡΠΑ

ΜΑΤΟΥΛΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΡΙΣΤΟΣ

Η ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 1998 και αποτελεί την έκφραση της ισχυρής βούλησης του Τμήματος Μουσικών Σπουδών να δημιουργήσει, παράλληλα με τις γενικές μουσικολογικές και ερευνητικές του δραστηριότητες, και μια πλούσια καλλιτεχνική κίνηση στο Τμήμα και γενικότερα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών για μια πλούσια φανέρωση και προβολή και προσφορά προς τα έξω με υψηλές καλλιτεχνικές αξιώσεις. Αποτελείται κατά κύριο λόγο από φοιτητές και αποφοίτους του Τμήματος, άξιους και ικανούς νέους μουσικούς με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το διεθνές χορωδιακό ρεπερτόριο, αλλά και την ελληνική μουσική δημιουργία. Η λειτουργία της Χορωδίας στοχεύει στην άσκηση των φοιτητών, στην απόκτηση καλλιτεχνικών εμπειριών από τη συμμετοχή τους σ' αυτή και από την επαφή τους με είδη μουσικής που μόνο μέσα από τη συλλογική προσπάθεια είναι προσιτά.

Η Χορωδία κατά την οκταετή δραστηριότητά της, έχει ασχοληθεί με έργα Ελλήνων συνθετών τόσο της Επτανησιακής και Εθνικής Σχολής, όσο και της νεότερης γενιάς, και έχει

ερμηνεύσει σημαντικά έργα του κλασικού ρεπερτορίου, όπως το Magnificat του Bach, τα Requiem του Mozart, και του Faure, τη Λειτουργία της Στέφης του Mozart, τη Συμφωνία της Λεβεντιάς του Καλομοίρη, έργα του Σκαλκώτα, τη Συμφωνία των Ψαλμών του Stravinsky κ.ά. Έχει συνεργαστεί με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, την Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων, και την Ορχήστρα του Τμήματος Μουσικών Σπουδών. Εκτός των πανεπιστημιακών χώρων, έχει εμφανιστεί στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και στην Κύπρο. Τον Απρίλιο του 2006 επισκέφθηκε τα Πανεπιστήμια του Μονάχου και της Χαϊδελβέργης, όπου πραγματοποίησε συναυλίες ελληνικής χορωδιακής μουσικής.

Τη Χορωδία διύθυναν, κατά περίπτωση, οι μαέστροι Βύρων Φιδετζής, Μίλτος Λογιάδης, Ελευθέριος Καλκάνης, Μιχάλης Οικονόμου και οι διδάσκαλοι της στο Τμήμα Νίκος Μαλιάρης και Παύλος Σεργίου.

Πάνω στο γράμμα σου στάθηκα για πολύ αγαπητέ μου.

Ένα κομμάτι της ζωής που τραβά το δρόμο της ζωντανά και σκληρά, είναι κι αυτό. Στην πορεία της τίποτε δεν μπορεί να αντισταθεί, ούτε και εμείς οι ίδιοι. Δεν είναι αντίπαλοι το κορμί (η ύλη) και το πνεύμα όσο κι αν το όνειρο μιας ήσυχης ζωής μπορεί να μας κάμει να πιστέψουμε. Το πνεύμα στέκει παντού και πάντοτε κυρίαρχο και για τους άσημους της ζωής και για τους ξέχωρους.

Όμως, για την γη θα σου μιλήσω τώρα, αγαπητέ. Την γη που κρύβει μέσα της το πιο μεγάλο μυστικό και μαζί το πιο ωραίο «Τη γοητεία που δίνει η δύναμη της ύλης της στο πνεύμα των όντων της». Τίποτε δεν με έδεσε πιο πολύ από τούτο το δεσμό.

Δεν με νοιάζει αν αυτός που θα χαρεί την αγαλλίαση του συνδέσμου της ύλης Γης με το πνεύμα Γη θα σταθεί μόνο στα οφέλη που προσπορίζεται η υλική πλευρά, ή έχει τη δύναμη να νιώσει πέρα για πέρα τη χαρά της έξαρσης που χαρίζει η πνευματική. Απλούστατα ο ένας ζει πιο πλατιά, πιο θεϊκά (αν το δέχεσαι) μια κατάσταση της οποίας ο άλλος αδράχνει μόνο ελάχιστες πτυχές. Όμως ζουν και οι δύο. Ζουν αληθινά, ζωντανά, σκληρά και χαίρονται ο καθένας με τον δικό του τρόπο.

Όμως να αγωνιστεί πρέπει ο καθένας. Να πλάσει ο ίδιος κάτι και με το κορμί, με την καρδιά, με το πνεύμα, με το γέλιο να το χαίρεται.

Μακαρισμένοι αυτοί που δρόμους πρωτανοίγουν.
Ευλογημένοι αυτοί που τους ακολουθούν.

Να γιατί δεν νοιάζομαι αν τη γη αυτή τη ζουν Τούρκοι, για Έλληνες, Εβραίοι για... Εκείνο που έχει αξία είναι να τη ζουν αυτοί που την ποτίζουν με τον ιδρώτα τους και να περπατούν πάνω της ελεύθεροι, διαφεντευτές της, κυρίαρχοι της. Ν' αναπνέουν περήφανοι τον αέρα της που να 'ναι αέρας δροσιάς, ομορφιάς, λεβεντοσύνης.
Όχι ννίκτης...

Οκτώβριος 1958

Οργανωτές:

Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-59

Ίδρυμα Κυριάκου Μάτση

Πρεσβεία Κυπριακής Δημοκρατίας

Ομοσπονδία Κυπριακών Οργανώσεων Ελλάδος